

ERRSI TEATAJA

SEPTEMBER 2009

*UUDISED *SÜGIS PUNGITAB TANTSURÜHMI *LINDA RAUS 100

*ERKF OOTAB TAOTLUSI *TAGASIVAADE ÜHESHINGAMISELE

*VILJANDI PÄRIMUSMUUSIKA AIDA UUS HOOAEG *PALJU ÕNNE

JURIS ŽIGURS PÄLVIS ULLO TOOMI STIPENDIUMI

14. septembril andis Eesti Rahvuskultuuri Fondi juures asuv Ullo Toomi fond üle selleaastase stipendiumi. Selle pälvis Eesti-Läti rahvatantsualase koostöö arendaja ning liivi rahvatantsu hoidja ning üheteistkümnel korral meie noorte ja üldtantsupidudel üldjuhtkorraldajana toimetanud Juris Žigurs.

ERRSi Kullaterade klubi liikmena oli ta üks neist, kes kolm aastat tagasi käis välja idee koostada raamat meie tantsupidude ajaloo kohta ja on tänavuni ilmunud teose „75 aastat Eesti tantsupidusid“ üks koostajatest.

Juris Žigurs, kes 1. juulil tähistas oma 70. juubelit, osales ka tänavusel tantsupeol, korraldades Lätimaa kollektiivide vastuvõttu. Palju õnne!

TANTSUPEO JÄRELLAINETUS PUNGITAB RAHVATANTSURÜHMI

Alanud sügis on toonud hooaega alustavatele tantsurühmadele meeldiva üllatuse – suvise tantsupeo järellainetusena on tulnud rühmadesse palju uusi tantsijaid. Teiste seas rõõmustavad suure hulga huviliste üle ka ansamblid.

TTÜ juures tegutsevasse Kuljusesse, kuhu igal sügisel on tulnud palju huvilisi, pürgis septembris ligi 80 uut tantsijat. Vajadusel luuakse juurde uus noorterühm.

TÜ RKA esimesest proovist käis läbi 104 huvilist, neist 24 poissi ja 80 tüdrukut. „19 inimest tegid kaasa ainult esimese tunni. Kas nad jõudsid arusaamisele, et neile rahvatants ikka väga ei meeldigi või valisid nad teise ansambli, öelda ei oska,“ sõnas TÜRKA kunstiline juht *Aveli Asber*. Lisades, et väga olulist rolli mängib ka tudengite tunniplaan. „Kui trenniaeg ikka ei sobi, siis pole midagi teha“. TÜRKA alustab tööd üks noorte segarühm 14-16 paariga. Nõnda kui teisteski ansamblites, on ka TÜRKA mure neidudega. „Kahju on nendest paljudest tüdrukutest, kes tahaksid tantsida. Neiduderühmas tantsib meil juba praegu 24 neidu ja väga palju suuremaks seda arvu enam kasvatada ei saa,“ kommenteeris Asber ilmselt paljude rühmade muret.

Tantsuansamblisse **Sõprus** tuli praegu tegutsevasse nelja sega- ja naisrühma lisaks üle 50 uue soovija. Lisaks loodi nelja juba tegutseva lasterühma kõrvale veel üks lasterühm. Sellega koos küündis uute tantsuhuviliste arv sajani. Ilmselt ühena vähestest täielikult omafinantseeringul olevatest tantsuansamblitest tekib Sõprusel kohe ka mure, kust saada Tallinnast lisaks trenniruumi, et kõiki huvilisi ära mahutada.

Statistikaameti andmetel tegeles mullu vabal ajal mõne rahvakultuuri alaga 73 000 inimest, populaarseim kultuuriharrastus oli koorilaul, mida harrastas 39 000 inimest. Tegelejate arvu poolest järgnesid rahvatantsijad, keda oli 18 000. Lisaks oli veel üle 4000 pillimuusika harrastaja, kellest 2700 mängib puhkpilliorkestrites. Eestis oli ligi 1400 harrastuskoori ja 300 muud ansambli, peaaegu 1200 rahvatantsurühma, ligi 200 rahvamuusikaansambli ja üle 130 puhkpilliorkestri.

MUUSIKAKADEEMIAS ÕPIB 13 PÄRIMUSMUUSIKUT

EMTAs 2007. aastal avatud pärimusmuusika erialal õpib alanud õppeaastal nii bakalaureuse- kui magistriõppes 13 tudengit. Neile lisandub veel sel alal EMTAs esimese doktorandina õpinguid alustanud Võru muusikakooli direktor Celia Roose.

Võrreldes TÜ Viljandi kultuuriakadeemias õpitavaga on Muusikaakadeemias võimalik põhjalikumalt keskenduda muusikale: pillimängule, komponeerimisele ja uurimisele.

Ajalehes Sirp kirjutab EMTA pärimusmuusika eriala lektor ja koordinaator Tuulikki Bartosik, et tulevikus on plaan luua oma osakond, arendada kompositsioonialast koostööd nii eesti kui ka välismaiste heliloojatega, süveneda võimalusse luua pärimusmuusikal põhinevat loomingut. „Soovime koolitada Eestile säravaid pärimusmuusikuid,“ lisas Bartosik.

Mõte luua EMTAsse pärimusmuusika õppevõimalus sündis juba 2005. aastal Veljo Tormise tagantlukkamisel, kui vanameister alustas huvilistele mõeldud regilaulutubadega.

RAPLAMA KUTSUB TÄHISTAMA LINDA RAUSI 100. SÜNNIAASTAPÄEVA

9.-17. oktoobrini tähistab Rapla maakond armastatud rahvatantsujuhi, nelja vabariikliku suurpeo juhi, Rapla linna aukodaniku Linda Rausi 100. sünniaastapäeva.

9. oktoobril kell 17.00 avatakse Rapla Kultuurikeskuses "Linda Raus 100" nädal.

13. -16. oktoobrini toimuvad üritused erinevates paikades - Tõnise talu õuel ja Purku koolimajas, Vidriku talus Vägeval, Saku Valla Majas.

Nädala pidulikum üritus on aga 17. oktoobril Raplas. Kell 14 saadakse kokku Rapla kalmistul, sealt suundutakse tantsuplatsile Tammemäel. Kell 16 aga esitletakse Rapla kultuurikeskuses trükisooja kogumikku „Linda Raus 100“. Raamatu koostaja on Tiiu Laurimaa, toimetaja Ly Ehin. Rohkete fotodega varustatud trükis on ajaloolis-pärimuslik õppematerjal, mida saavad kasutada nii koolid, raamatukogud kui kõik kultuurihuvilised

ERKF OOTAB TAOTLUSI

ERKF-s käib taotluste vastuvõttu 2010. aasta stipendiumideks ja kultuuriprojektide finantseerimiseks. Stipendiume ja toetusi jagatakse üldfondist ning 128-st Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond allfondist.

Teist korda antakse välja stipendium **Ilma Adamsoni fondist**. 2005. aastal lavarahvatantsu edendamiseks loodud Ilma Adamsoni fondi stipendiumidele ja toetustele võivad kandideerida nii kollektiivid kui üksikisikud. Toetuse andmise aluseks võivad olla edukad esinemised, lavastused, autorilooming ja muud projektid, samuti lavarahvatantsualase täiendkoolitusega seonduv.

Taotluste vastuvõtt lõpeb neljapäeval, 15. oktoobril 2009 kell 16.00. Lisa www.erkf.ee.

ERRS KINNITAS UUE MENTORI

ERRSi juhatus kinnitas septembris veel ühe mentori, kelleks on Sille Kapper.

Sille Kapperit võib appi kutsuda järgmistes valdkondades:

- eesti rahvatantsu põhiliikumised
- tantsuõpetus (pärimustants, autoritantsud)
- vanemad ja uuemad seltskonnatantsud, seltskonnatantsu ajalugu
- laul ja liikumine: laulu saateliikumised, laulumängud sh vahetantsuga ringmängud
- lastetants (folkloorset repertuaari tantsimiseks koos beebide ja väikelastega)
- tantsukirjelduste lugemine ja koostamine, dokumenteeriv ja ettekirjutav kirjeldamine
- rahvatantsu mõistest ja eesti rahvatantsu oskuskeelest
- rahvatantsu uurimisest tänapäeval
- tantsufolklorismist seest ja väljastpoolt

Tänaseks on ERRSil 20 rahvatantsu- ja 10 rahvamuusikamentorit. Lisa www.errs.ee

XVIII TANTSUPEO MERI JÄRELVAADE

Erukapten avaldab tunnustust kogu meeskonnale! Soovin, et hääd emotsioonid soojendaks Su lapselapsegi südant Eestimaa süngevõitu sügisõhtutel...

Toimetaja soov teha ERRSi Teatajas järelvaade tantsupeost, osutus keerulisemaks kui algul arvasin. Ma jäin kimbatusse. Kas see vaade on analüüs või kriitika? Ei jäänudki muud üle, kui taas võtta võõrsõnade leksikon ja vaadata:

„Analüüs – osadeks lahutamine, eristamine. Kriitika – hindavalt arutlema, puudusi leidma.“ Jah, see on siis ikka kriitiline vaade Euroopa parimale peole!

Et kõik ausalt ära rääkida, tuleb alustada algusest! XVIII tantsupidu on ajalugu. Koos Sinuga lõime loo MEREST – nii ürgsest kui tänasest. Lõime loo, mis jutustas elust ja armastusest, minemisest ja tulemisest, tööst ja maailma avastamisest, romantikast ja tormimöllust, ootusest ja lootusest. See oli lugu ÖNNEST, mida merede tagant otsides leidsime lõpuks ikkagi kodurannalt.

Ants Liiguse fotod

Tantsupeol esitati 29 tantsu, sellest 6 rahvatantsuseadet. 12 rahvamuusika, rahvaliku muusika või rahvaliku laulu kasutamist. 5 muusikat ja 19 tantsu oli loodud selle peo tarvis. Kasutati 13 autori tantse ja 11 autori muusikat, kolme teiste rahvaste tantsu.

75. aastat tähistaval peol jäi kummardus tegemata Ullo Toomile.

Algumeri. *Muusika Tonio Tamra, sõnad Lauri Öunapuu. Kasutatud Väandra „Kased kasvamas“ ja Kodavere „Veere päike“ rahvalaulude motiive. Koreograafia Riina Voolpriit, Ülo Luht, Kristjan Kurm.*

Muusika väga hea, aga keeruline. Kahjuks valmis liig hilja – ei muutunud tantsijate seas enne pidu hitiks. Algumeri ja Eestimaa sünd arusaadavad. Lainetus toimis, ka üheksas. Ka kumerused toimisid. Eriti efektsed olid virveringid. Naiste treppidest tulek ei saavutanud seda efekti nagu lootsin. Osa jooksis teistest ette ja kogu pilt ei olnud nii ühest otsast (maratonivärava poolt) sulguv. Viimased segarühmad jäid lõpuks lausa hiljaks. Treppidel olid vahed sees. Töö käigus selgus, et õigem olnuks tuua kõige pealt keskmised rühmad ja siis hargnevalt otste poole. Pilt olnuks jõulisem, kui käevangud olnuks kogu väljakul korraga. Aga üllilühike prooviaeg ei lubanud muutusi teha.

Voortants, Targa rehealune. *Tantsuviisid Kolga rannast ja Muhu kihelkonnast, seade Tiit Kikas, tantsuseade Maire Udras.*

Õige muusikaline lahendus. Pärast suurt avamängu tagasi juurte juurde, üksik parmupill ja siis kasvavalt pille juurde. Voortants hea. Nagu keeris. Pärimuses on vastupäeva liikumine kaitse panek ning päripäeva liikumine avamine ja loomine. Kahju, et kavast seda lugeda ei saanud. Ainult et osa naisrühmi, just ees, vedasid ringi loperguseks.

Ja ometigi on nii suur konkurents!?

Üits paigake. *Muusika Anu Taul, sõnad Mare Osi, koreograafia Ülle Feršel.*

Hea muusika ja sõnad. Hea ja arenev joonis. Suurest kogukonnast tekkisid väiksemad. Hea, naiselikkust rõhutav tants. Lõpujoonis just see, mis vaja, kaevumärk koos toetavate ristimärkidega. Võetud teadlikult peo logolt.

Kalamees. *Tantsuviisid Kihnu ja Ruhnu saarelt ning Häädemeeste ja Mustjala kihelkonnast. Koreograafia Maie Orav.*

Muusika lindistus sai mürarikas. Autor oli pannud liikumisse lõpmatuse märgi. Tantsus oli hoogu ja bravuuri, aga see märk ei toiminud.

Kalamehe jutt. *Muusika Jaan Koha, sõnad Astrid Pirn, seade Tanel Aavakivi, koreograafia Ülo Luht.*

Väga õige lahendus oli säilitada Artur Rinne laul. Tänu Teet Kehlmanni toele ja katsetustele sai teostatud vana loo uuendus. Ebatraditsioonilise lahendusega tants

tekitas õppijatele peavalu (Kalamehe nutt). Joonis kordus eelmise tantsuga. Tants iseenesest tuli välja – see huumor ja jutt. Mängis ka etenduse ainuke koomiksi joonis. Võimalik, et rohkem oleks lõpujoonis mänginud, kui küljeluud oluaks ühekordsed viirud. Liigutused olid palju väiksemad kui ülevaatusel.

Meremehehakatiste tants. *Rahvaviis, koreograafia Maido Saar*

Väga hea reilendri muusika, vahva tantsulugu. Hea poiste viirgudes tulek. Aga etenduste jooksul ei paranenud, vaid läks natuke lohakamaks, ülejala tegemiseks. Kuna selles liigis oli vähe 9. klasse ja palju 6. ja 5. klasse, siis oli ka ülejäu käiv.

Rannapiiga unistus. *Muusika Anu Taul "Üü kõllane", sõnad Nikolai Baturin, koreograafia Maido Saar.*

Hea muusika valik. Hea poiste piirang istudes. Tüdrukute eputamine poiste ees oli arusaadav. Aga polnud nii siiras ja efektne, kui ülevaatusel nägin. Enne järgmist tantsu vale paus.

Tursapolka. *Rahvaviis Jõelähtme kihelkonnast, koreograafia Maido Saar.*

Huvitav, kaasaegne muusika lahendus. Lähtuv rahvamuusikast ja -tantsust. Lihtne joonis andis võimaluse tantsu näha. Aga jälle mitte nii liikuvat kui ülevaatustel. Ringid esimestel etendustel puhtamad kui viimasel. Lõputuul ja purje paisumine mängis, aga oluaks parem, kui tagasi ka oleks liikunud. Siit mõte, et kas pidi 7.-9. klasside rühmi 60 olema, sest isegi viis tagasihoidlikuma tasemega kisub viieteistkümneme taseme alla. Noori ei tohi tõrjuda...aga kunstist rääkides...?

Kalur ja meri. *Muusika Harri Otsa, koreograafia Salme ja Otto Valgemäe.*

Muusika oli tükk aega kahtluse all, aga lõpplahendus kasutada sama ajastu muusikat, ei häirinud. Joonis ei toonud täielikult välja selle loo eripära ja seal peituvat jõudu. Üldiselt ei olnud näha seda, et A-d ongi meil parimad – kui võrdlen lätlaste Daugavaga...

Meremeeste valss. *Rahvaviis Tartumaalt, seade ansambliilt Virre, tantsuseade Kalev Järvela.*

Muusikaline lahendus võinuks olla säravam ja rõõmsameelsem. Tantsiv väljaku vahetus oli ainuke selline lahendus etenduses.

Killadi-kõlladi. *Rahvaviis Hiiumaalt, koreograafia Salme Valgemäe.*

Rahvalik lugu, lihtne. Siin soovisin, et üks konkreetne bänd oleks selle sisse mänginud. Lihtne, aga pealtvaatajatele peale minev lugu. Huvitav jooniste kasvav liikumine, mis lõppes väga ilusasse ja puhtasse joonisesse. Hea noorte juurde tulemine ja väike nüke seal hiiuvalt si võttes.

Tantsupeole. *Muusika ja sõnad Taavi Otsus, seade ansambliilt SKA Faktor, koreograafia Karmen Ong.*

Noorte muusika, noortepärane esitus. Tõeline noorte lugu. Lihtne ja arusaadav joonis, mis toetas tegevust.

Rannavalss. *Rahvalik viis, seade ansambliilt Sannalise, koreograafia Ene Jakobson*

Tõeline rahvamuusika, hästi sisse mängitud. Erinevate soolodega tants ja siis koostants. Ilus rahulik üleminek ja äkki erineva suurusega ringid. Väga hea joonis. Väga efektne lutsukivi virvendus ringides. Väga selge tegevus, osa läheb koju, osa jäävad... Hea see nõlvadest minek.

Mina ja sina. *Muusika ja seade Urmas Lattikas, koreograafia Kristjan Kurm ja Elo Unt.*

Vähe pingutatud muusika otsing, aga teemaliselt väga oluline. Siit algas etenduse peatelje lahtikerimine. Väga ehedalt esitatud tants, aitäh Sõlekesele. Ja loomulikult Kristjanile. Lihtne ja selge meeste tulek ja noorte äratamine. Arusaadav noorte meeste laevaehitusse minek.

Mis seal meile tehtanekse. *Rahvamuusika, seade Kristjan Priks, Tiit Kikas, koreograafia Renee Nõmmik.*

Pingutustega sai sellest muusikast huvitav vorm, ehtne regilaulu esitus. Ehteestlaslik, kohmakas ja rohmakas. Lõpu raiumised jäidki alati erinevaks ja pisut efektitsemiseks.

Hea lisand oli meeste kaasa hüüdmine. Rahulik, täpne meeste minek uue tantsu algusesse, et enne mereleminekut naistega veel üks tants teha.

Usalda. *Muusika Arvo Pärt, koreograafia Maie Orav.*

Muusika on ju hitt. Aga teises esituses. Jah, see esimene Ukuaru oli ikka see, mida vaja. Aga vaatamata sellele oli tants selge sõnumiga. Toetas etenduse käiku.

Armastus jääb. *Muusika Urmas Lattikas, sõnad Kairi Kroon, koreograafia Ülo Luht*

Mitmeid kordi ringi kirjutatud muusika, aga Liisi Koiksoni laul tegi sellest hea loo.

Oligi soolotants. Väljakule asetamine keeruline. Midagi selles loos ei klappinud. Alles viimaseks etenduseks hakkas lugu endast rääkima, kui Sõlekese paarid eraldusid. Kohe oli side eelmise looga ja selge, mis juhtub. Kirjuks tegid selle tantsu meeste vestid. Arusaadavalt ja hästi mõjus see pikk B-rühmade meeste minek (laev lahkub) ja naiste maha jäämine ning lehvitamised.

Merimies. *Rahvalik laul, koreograafia Maido Saar.*

Hea muusikapala, tuttav Kukerpillide muhe esitus. Väga efektne algus. Osaliselt joonisesse jooksmist. Natuke rabelev, sest muutsime joonist väga hilja. Aga üldiselt arusaadav, et mehed ongi nüüd merel ja jõuavad erinevatesse sadamatesse.

Daugava ääres. *Muusika Elga Igenbergas, sõnad ja koreograafia Harris Suna.*

Muusika kvaliteet jättis soovida. Lätlastelt väga hea tehniline tants. Rohkem oleks vast võinud eesti mehed kohe lätlastega seguneda.

Vaikel ja tormisel merel. *Muusika Anu Alviola, koreograafia Antti Savilampi.*

Kvaliteetselt lindistatud muusika. Minu viga, et soomlastele minuti aega juurde andsin, sellest sai kolm minutit. See oli küll väga puhas ja korralik tants, aga pikk mis pikk.

Ah, seni, seni. *Vene rahvamuusika, seade Konstantin Arutjunov, koreograafia Jekaterina Rasskazova.*

Muusika kvaliteet jättis soovida. Vene oli lahja, saamatu esitus. Ei viinud asja üles, et virr-varr lööks täiega.

Kultuuride virr-varr. *Muusika mix.*

Liiga palju oli kalpsamist. Ei saavutanud seda, mis mõttes sellisest muusikalisest ja tantsulisest virr-varrist mõlkus. Rohkem oleks eesti mehed läti, soome, vene omadega pidanud polkat peksma - mida viimasel etendusel ka vähe juba oli. Hea kontrast olid kõrvu kinni hoiavad mehed. Kahjuks lisatribüünid seda valdavalt ei näinud.

Mere tujud. *Muusika Tonio Tamra, koreograafia Riina Voolpriit ja Mare Paist.*

Tellitud muusika, kirjutatud etteantud ajagraafiku järgi. Aga suurepärane lugu. Koos purje, tormi ja uppumisega. See filosoofiline mõte, et meid ei ole merele vaja – merd tuleb hoida, kui palju on meri nõudnud jne, oli väga selgelt arusaadav. Igati preemia vääriline. Lõpus ei mänginud naiste rättide panek. Ei näinud. Viimasel etendusel juba parem. Öhu pani seisma üleminek Liisi lauldud Viire takka saatele.

Viire takka. *Rahvaviis, seade Tiit Kikas, koreograafia Kai Leete.*

Muhust pärit hällilaul. Jälle oli see Liisi Koikson, kes tegi sellest hiti. NB! Muusikajuhi panus ju ka. Ehe, karge, selge. Ainult rätid ei mänginud. Kas olid pisikesed? Aga võib-olla mängisidki just tagasihoidlikult! Ka „aee“ oli olemas, nii naistel kui pealtvaatajatel.

Ümber küla ringi. *Rahvamuusika, seade ansambel Sannalise, eesti rahvatantsude seade Marina Kuznetsova.*

Soov oli, et seda lugu mängiks üks lasteansambel. Hea laste tants. Huvitav pealetulek ja järkjärguline ringide tekkimine. Algul olid lapsed liiga pikalt väljaku ääres.

Meremehe laul. *Muusika Hans Hindpere, sõnad Olivia Saar, seade Urmas Lattikas, koreograafia Maido Saar ja Marina Kuznetsova.*

Viga, et see orkestratsioon jäi ajastusse (foxtrott) – parem teinuks polkarütmile. Hea lahendus, et kõik ei punninud seda rasket käte alt pööret. Laulu sisu ja tekst etenduse jaoks head, aga lastele raske rütm. Lõpujoonis hea, viitas sidet naiste joonisega ehk sidet laste ja emade vahel. Kuigi sellest teadsime ainult meie...

Tuulevaiksel ööl. *Muusika ja sõnad Jaan Tätte.*

Muusikapalast sai peopäevadeks tõeline hitt. Lihtne lahendus. Toimis. Etenduse seisukohast oli tähtis, et see lugu peab emotsionaalselt ületama laevahuku. Ja ta ületas. Kallistus toimis täiega. Algul mehed jõudsid, aga etenduste kordudes üha rohkem mehi ei jõudnud.

Tuljak. *Muusika Miina Härma, Raimond Kull, sõnad Friedrich Karlson, koreograafia Anna Raudkats.*

Muusika hea ja tuntud, lindistatud natuke marsilikus võtmes. Väljak toimis. Tants ise oleks võinud pulmalikum-hümnilikum olla. Juurdetulijad vaevu jõudsid või tegelikult ei jõudnudki. Võimlejad tulid pärast lugu. Siin oli minu viga. Väga pikka aega pidi tänamine olema pärast Merepidu. Seega osa pidi juurde tulema Tuljakuga. 7-9 aga Merepeoga. Oleksin pidanud jääma selle juurde, et Merepidu on kohe Tuljaku otsa. Aga kahel etendusel tõstisime pealtvaatajad Tuljakuga püsti – MEIE VÕIT. Tänamine idatribüüni ja väljaku jaoks oli pikk ent vajalik.

Merepidu. *Muusika ja sõnad Virve Köster, koreograafia Helle-Mare Kõmmus ja Ülo Luht.*

Muusika aastaid eesti rahva hitt. Toetas tule süütamine Kihnus. Nii nagu oli mõeldud. Pealtvaatajate üheksas laine ei töötanud, sest seisti püsti. Seda ma oleks pidanud ette nägema... Ja lainetusest üldse loobuma, ta töötas, möllates nii hästi.

Algumeri. *Muusika Tonio Tamra, sõnad Lauri Õunapuu.*

See vorm, et pidu algas uuesti, aga tagurpidi, töötas. Hea oli liigijuhtide tänu tegelastele. Ja huvitav – pretensioone, et miks ei marsitud jooksurajal, praktiliselt ei kuulnud. Viimasel etendusel kaos. Võib andestada, aga tegelikult polnud vaja. Etendus ikkagi lagunes.

Mõned üldised mõistmised. Püüan sellega vastata kaks aastat tagasi esimest intervjuud teinud ajakirjaniku küsimusele: “No mis siis sellel peol teistmoodi tuleb?”

- Tule süütamine Kihnu jaanitulest. Tule liikumine mööda vett.
- Jooniseid sai internetist vaadata, tõmmata, seega loominguks protsessi kaasata kogu 8360 meeskonnaliiget. Siin taas tänu Kristjanile.
- Selge ja arusaadav loo lahti rääkimine läbi etenduse.
- Pealtvaatajate kaasamine etenduse tegevusse. (Mait Agu on seda kasutanud)
- Kaks liiki naisi, kes nii eraldi kui koos täitsid oma rolli.
- Võimlejad olid konkreetne ja tähtis osa etenduses.
- Rekvisiidina kasutati väga tõelähedast purje.
- Üle pika aja olid tribüünid pealtvaatajaid täis.
- Assistentid toodi pealtvaatajate ette ja tänati.
- Väljamarssi jooksurajal ei olnud.
- Lisatribüünid, mis küll ei vastanud ootusele, olid esimest korda.

See oligi siis sel korral teist moodi.

AGA oli ka sellist, mida ei peaks olema.

Kohtusin nädal pärast tantsupidu Moskva Kultuuriinstituudi professori lavastaja Igor Skljariiga ja vestlesime tantsupeost. Ta kiitis ja väga. Kui hakkasin rääkima, et seal oleks võinud ja teisel saanud paremini, vastas ta: “Ülo, vein, mis me jõime, oli väga hea. Ära räägi, mis moodi sa selle valmistasid!”

Kui ei töötaks Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus, kus ametis ainult viis inimest, siis...

Nad töötavad, ja südamega, ei loe tunde ega päevi! Peo ajaks kasvab see meeskond kordi ja kordi suuremaks. Lõpuks tuleb kogu seda mitmetuhandelist meeskonda ohjata. Ja ohjataksegi. Aga juhtub ka pudi-padi pahandusi. Kellegi koha peal juba istus keegi. Keegi ei saa väravast ruttu sisse ja jäi hiljaks. Keegi istus lisatribüünil ja ei näinud, mis toimus jooksurajal. Keegi ei saanud õigel ajal supitalongi. Keegi ei saanud esimesel õhtul lubatud vett. Peo ajakirja jäi kirjutamata sargile joonistatud lugu. Tantsuväljakule jäi toomata vana paat. Lauluväljaku tuletornil jäi katmata silt, et tornimine 25.- EEK.

AGA vein oli ju tõesti väga hea...

ETV pingutas sel korral rohkem, et kõik laabuks. Aga kahvatuks jäi TuleTulemise ülekandmine. Pärnus, kus kahe tule ühinemine oli suure rituaali väga tähtis osa ja tõeline sissejuhatus, nägi televaataja ainult kaks sekundit kaugelt kaldalt. Aga emotsioon, mida said kohalviibijad, oli võimas. Olin ju ise ka seal!

Ühise peo avamisel jäi taas televaataja millestki ilma. See tunne, kui Ruhnu Karu 30 aluse saatel admiraliteedi basseini suunas seilas, pani neelatama, et klimp kurgust kaoks. Ja siis see juubeldav rahvahulk basseini ääres. See suure rituaali alguse püha tunne jäi kodus TV-st nägemata-tundmata. Aga ega see kast, mida telekaks kutsume, ei saagi anda kohalviibimise emotsiooni. ETV poolt toodetud DVD jätab soovida paremat. Töö jätkub, et sellest saaks võimalikult hea DVD.

ENT kui öelda, et lõpp hea kõik hea, siis oligi Euroopa parim pidu. Muusikajuht Toomas Lungega olen rahul. Jaan Tätte täitis täiga ootuse. Tänan ER helirežissöör Teet Kehlmanni, kes väga palju aitas muusika lindistamisel. Tänan ER raadioteatri helirežissöör Külli Tüli peoplaadi kokkumängimise ja peoplatsil mahamängimise eest. Ja soovitus eest, et Jaan Tätte ise tekstid loeks. Väga, rahul olen kogu meeskonnaga... Väga, väga, rahul olen kapteni meeskonnaga...

Suur tänu Sinule, tantsõpetaja, kellela seda pidu ei oleks olnud...Tantsisime nii, et hing väljas, aga elu sees...

Meeskonna nimel ja toel, erukapten **ÜLO LUHT**

TULE END TÄIENDAMA

Ega rahvatantsu või –muusikaõpetaja pea teadma üksnes oma erialast lähtuvaid küsimusi. Ikka laiemalt ka, sest üks ühe kollektiivi juhtimine eeldab ka laiemaid oskusi. Muu hulgas ka loomemajandusest ning turundamisest.

Septembri- ja oktoobrikuu jooksul toimuvad viies Eesti linnas Loov Eesti seminarid.

Aitame läbi mõelda oma toote ja teenuse unikaalsus ning konkurentsieelis. Õpetame kasutama lihtsaid ja odavaid võtteid, kuidas endast teada anda ja oma toote ning teenuse vastu huvi tekitada. Seminarid otsivad vastuseid küsimustele:

- Kuidas luua kaupu ja teenuseid, mis on atraktiivsed ja vastavad klientide soovidele?
- Millisel viisil anda endast paljudele võimalikele klientidele teada, kui raha napib?
- Kuidas kasutada reklaami, otseturundust, internetiturundust, suhteturundust ja meediasuhtlust?
- Mida teha, et paremini müüa? Ja seejuures nii, et ise oled rahul ja klient on õnnelik?

Sa võid olla loomeettevõtja selle kõige laiemas tähenduses ehk tegeleda käsitööga, korraldada festivale või kontserte, teha muusikat, tegeleda disainiga jne; Sa võid olla kultuuri propageerivast turismitalust; Sa võid olla rahvamaja, kultuurimaja, raamatukogu või muuseumi projektijuht, juhataja või keegi teine; Sa võid olla kohaliku omavalitsuse kultuuri või majandusega tegelev ametnik või huvikeskuse õpetaja. Igal juhul oled Sa Loov Eesti seminarile väga oodatud.

Seminarid toimuvad 30. septembril Rakvere linnuses, 6. oktoobril Rapla kultuurimajas, 7. oktoobril Narvas, endises Kreenholmi hoones, 9. oktoobril Võru Kandle kultuurimajas. Seminaripäev algab kell 10 ja lõpeb tööpäevale sobival ajal kell 17.

5. oktoobril kell 13 oodatakse aga huvilisi Tartusse Atlantise konverentsikeskusesse konverentsile "*Ettevõtlikkus, loovus ja uued ärivõimalused*".

Tartu Linnavalitsuse korraldataval konverentsil avavad loovuse ja ettevõtluse erinevaid tahke teiste seas Signe Kivi, Peeter ja Priit Rebane, Jarek Kasari, Urmas Sõõrumaa, Reet Aus, Peeter Jalakas ja teised.

Mõlemad konverentsid on osalejatele tasuta.

Vaata lisa ja registreeru leheküljel www.looveesti.ee. Siit saad igasugust huvitavat infot loomemajanduse kohta.

KUHJAGA KULTUURI LOSSIMÄGEDE VEEREL

11. septembril uue hooaja avanud Pärimusmuusika Aidast on pooleteise aasta pikkuse tegutsemisaja jooksul saanud Lõuna-Eesti kultuurielu üks pidepunkte, mis mõjub magnetina nii ümbruskondsetele elanikele kui ka kaugemalt tulijatele.

Aastakümneid Viljandi lossimägede veerel varemeis seisnud massiivsest kivihoonest kujundati moodne kontserdimaja 2008. aasta kevadeks. Esimese hooaja ning sellele järgnenud suve jooksul leidis aidas aset enam kui 150 kontserti, teatri- ja tantsuetendust, loengut ja filmiõhtut, millest sai osa ligi 20 000 inimest. Lisaks toimus aida ajalooliste kivimüüride varjus 80 konverentsi, seminari, vastuvõttu ja peoõhtut, kokku pea 7000 osalisega. Iseenesestki mõista oli ait juuli lõpus toimunud ja enam kui 20 000 inimest kokku meelitanud XVII pärimusmuusika festivali südameks.

Pärimusmuusika keskuse juhataja Ando Kiviberigi sõnul on maja avamisele järgnenud aeg ilmekalt tõestanud, et seesugune keskus oli vajalik nii Viljandile kui kogu Eestile. „Meie enda jaoks oli ehitust alustades kõige tähtsamaks eesmärgiks pärimusmuusikale senisest kindlama toetuspinna tagamine. Samas oleme oma heade koostööpartnerite kaudu saanud kinnituse, et seesugust hubast kokkusaamiskohta ootasid ka paljudes teistes valdkondades tegutsevad inimesed. Tunneme end vajalikuna õige mitme kandi pealt ja see annab edaspidiseks jõudu juurde,“ rääkis Kiviberg.

Keskuse produtsent Janne Suits tõstis lähiaja tähtsündmustest rääkides esile 2. ja 3. oktoobril peetava lõikuspeo, millest on aastate jooksul kujunenud suuruselt teine pärimusmuusika keskuse korraldatav festival. Lisaks kümnekonna eesti- ja välismaa ansambli kontserdist koosnevale põhiprogrammile on kahe päeva vältel töös ka roheline ja sinine vabalava, kus saavad esmase esinemiskogemuse paljud noored pärimusmuusikud.

Alanud hooajal leiavad esmakordselt aida sündmuste programmis koha perehommikud pärimusmuusikaga. Iga kuu ühel laupäeval tutvustab mõni rahvamuusik seal oma pille ja pillimängu. Osalema on oodatud nii suured kui väikesed, kel huvi elava muusika vastu. „See on aktiivne kontsert, kus ka pealtvaatajad saavad kaasa lüüa, nii nagu on rahvamuusikale alati omane olnud,“ selgitas perehommikute läbiviija Annika Mändmaa.

Pärimusmuusika keskuse korraldatavate kultuuriürituste pikas reas torkab ühe tähtsündmusena silma 30. oktoobril Tallinnas Estonia kontserdisaalis aset leidev August Pulsti 120. juubeliaasta ettevõtmisi kokku võttev galakontsert. Sellega soovib pärimusmuusika keskus väärikalt tähistada August Pulsti panust eesti pärimusmuusika arengusse ja tõsta esile tänapäeva pärimusmuusikuid. Kontserdil astuvad üles külapillimehed, pillimeistrid, rahvalaulukoorid, soloartistid ja ansamblid.

Andmaks Pärimusmuusika Aidale lisaväärtust, on selle keldrikorrusel end sisse seadnud pärimusmuusika teabekogu, mis hõlmab endas fonoteek-raamatukogu ning infokeskust.

Lisaks alustas mullu aidas tegevust August Pulsti õpistu, mis korraldab aastaringset pillitunde, õpitubasid, seminare, õppelaagreid ja koolikontserte. Esimesel hooajal sai õpistu toel uusi teadmisi ja oskusi ligi 1000 eri vanuses inimest, kellest suurem osa olid kooliõpilased ning pedagoogid. Samas vaimus jätkatakse ka käesoleval hooajal – ikka selleks, et jaguks neid, kes oskaks muusikat enda ümber märgata, sellesse süveneda ning ka ise pillimänguga teistele elamusi pakkuda. Lisateave: www.folk.ee

RANNAR RABA

Eesti Pärimusmuusika Keskuse avalike suhete juht

EGA SA UNUSTANUD!

ERRS kuulutas taas välja tantsuspetsialisti kutse taotlemise.

Taotletavad kutsetasemed:

- 1) Rahvatantsuspetsialist III, IV ja V
- 2) Kaasaegse tantsu spetsialist III, IV ja V
- 3) Tantsija III ja IV
- 4) Koreograaf-lavastaja III, IV ja V

Dokumendid: avaldus, isikut-, haridust- ja kvalifikatsiooni tõendavad koopiad, portfoolio, maksekorraldus esitada 09. oktoobrini Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi aadressile Tõnismägi 2 /Endla 3 10122 Tallinn.

Eksam toimub novembri keskel Tallinna Ülikoolis ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias.

Eksami sooritamise tasu on 500 krooni (III tase), 800 krooni (IV), 1000 krooni (V).

Lisa www.errs.ee.

KÕVA SÕNA

Tähelepanuväärne on, et tänu laulupeole ja Madonnale saime lühikese ajavahemiku jooksul teada, millist kultuuri käib meil nautimas Läti president (samuti peaminister ja Riia linnapea), millist Soome president... Loomulikult oleks see julm ja jõhker lihtsustus, kuid samas on kauane kogemus kinnitanud, et see, millisest kultuurist (kas üldse kultuurist?) huvituvad riigi-, aga ka linna- ja vallajuhid ning firmaomanikud, määrab antud kogukonna käitumispraktikas ja väärtushinnanguis üsnagi palju.
Jaak Allik ajalehes Maaleht Eesti suvist kultuurielu hinnates.

PALJU ÕNNE

01.10 Virve-Maret Kõmmus 75
02.10 Ilme Sein 70
19.10 Leili Väisa 45
22.10 Ehalaine Vooremaa 80
26.10 Vivian Paaksi 60
26.10 Egne Liivalaid 40
30.10 Aili Aigro 35

